

tulemaan suurissa joukoissa, sellaisia proletariaatin esitelmöijöitä, jolle työväenliikkeen asia on kallis."
Hilja Halonen. E. Templeton, Mass.

SEATTLE, WASH.

Tämä kesä teki ihmisen niin kovin saamattomaksi tai oikeammin sanoen laiskaksi. On taas vierähtänyt useampi viikko, että en ole mitään Seattle'n kuuluisia Toverittareen kirjoittanut, vaikka velvollisuuteni olisi sen vaatinut.

Me naiset täällä olemme yhtä saamattomia kuin ennenkin, mitään elonmerkkejä eivät meidän naisemme vieläkään toiminnassaan näytti.

Kun luoke Toverittareesta palkkakuntakierroksia, niin näkee monessa eri paikassa naisjaostojen, ompeluseurojen y. m. hommista, mutta meidän kylästä ei semmoisia kummia kuulu. Naisista ei ollut puutetta täälläkään, mutta kun yksi vain kymmenistä on toimintahaluinen, vaikka kyllä monellakin olisi hyvillään kykyä. Eihän sitä innostusta ja toimintahalua saa päähän kauballa ajamalla, jolle ei itsessään ole.

Ehkä osa ainakin naisistamme rupeaa taas yhteistyöhön, kun aurinkoinen lakkaa kuumasti paistamasta ja sijalle astuu sykkä syksyinen sää.

Monessakin ehkä herinnee velvollisuuden tunne ja tietoisuus siitä, että me naisetkin voimme aloittaa toimimaan itsenäisesti, ilman, että emme aina kulkisi miesten ohjaamina.

Sunnuntaina 24 p:nä on S. S. osaston haallilla ohjelma-iltama hyvällä ohjelmalla. Muun muassa esitellään pieni näyttelmä-kappale y. m. ja lopuksi tanssitaan hyvällä soitolla.

"Sylv", on se suuri kappale, joka tullaan esittämään ensi tilassa.

Alka ei ole vielä määrittänyt tarkemmin "Sylv" on vanha supisuomalainen kappale, niin että sen jokainen tietää olevan katsomisen arvoisen, ilman pitempiä selityksiä.

Hulda River.

CANADA

LADYSMITH, B. C. CANADA.

Ennen kuulumatonta. Ladysmithin S. S. O. haallilla oli syysk. 9 p:nä "Pisketti-iltamat". Täitä kirjoituksia en vielä tiedä yleistuloja, vaan sen tiedän, että tulot mitkä niistä iltamista karttuivat, luovutetaan kahteen eri palkkaan, pöytäkirjastoinkassaan ja osa Työkansan toveritaitojen maksamiseksi. Oisi ollut ehkä yksien iltamen tulot paras luovuttaa yhteen palkkaan, vaan kun otetaan huomioon sekin seikka, että menoja on riittävästi tuloihin nähden tällaisella pienellä palkkakunnulla.

Tässä tuonnoin pidettiin kemut englanninkielisen Worker lehdin ja veljes-ustujan hyväksi joka matkustaa Moskovaan. Ahkeraan on huvitointikunta touhunnut. Täskin on tulossa suuremmoista. Parhaillaan harjoitellaan näyttöä nimeltä, "Martyrit". Siinä ilmenee porvariluokan petyminen halpamaisten käytyensä avulla. Sisältä kappaleessa pitää yleisön virkeellä tuulella, sen vakuttan.

Syysk. 30 p:nä on nähtävänä tiimi paljon voimia kysyvä näyttös. On toivotettava, että silloin täytty haallimme ääriään myöten, siis silloin tansseen kaikki mukaan.

S. S. O. kokouksessa elok. 26 p:nä perustettiin ala-osasto, nimittäin: ompeluseura, jonka kokoonkutsujaksi valittiin toveritar T. Huovari. Jos mikäään, niin ompeluseura täällä menestyy. Sen toiminta saadaan hyvin monipuoliseksi, jos yhtä mielitä ollaan ja seihin kuuluu meidän ohjelmaamme, ymmärtää toinen toisiamme. Niin minä ainakin ymmärrän, että ompeluseuran kautta on meillä hyvät tulot, kunhan nyt vaan teemme parhaamme.

Meillä Ladysmithin naisilla on hyvin paljon joutoaikaa käyttää ener-

giaamme todellisiin tehtäviin. Puolemmen eheys vaatii ennen kaikkea töissä ilmeneviä toimintaa eikä ulkokuullaisuuden naamaria. Ikävi kyllä usein tapahtuu keskuudessamme heikkeliä viirheitä, mikä sitten syödytään palkkakunnalta pois muuttaneen niskoille.

Tietäkäämme sisaret, että ei kuulot eikä luulot nykypäivinä ole toisia.

Proletaarinen tervehdys
Ida Erkkilä.

Kuinka on muilla palkkakunnilla, suhtauduttu ompeluseuraan nähden? Onko osastojen paitsi osaston jäseniä? Täähän pyydän toimituksen julkisesti vastaamaan?
Sama.

Yhden esitetyn kysymyksen johdosta toimitukselle siitä, ottavatko ompeluseuroihin osa muut paitsi osaston jäseninä olevat naiset, mainittakoon että tavallisena tapana tähän saakka on ollut se, että osastojen ompeluseuroihin on kuulunut vain osaston jäseniä. Uudet toimintatavat naisten valistamisessa johtavat kuitenkin ajattelemaan, että ompeluseurojen kautta voimme vetää mukaamme sellaisiakin naisia, jotka eivät vielä kuulu osastoon, jonka vuoksi lience parasta tästä puolesta neuvotella ja päättää kunkin palkkakunnan oloja silmällä pitäen. Jos on mahdollisuutta jollain palkkakunnalla saada ulkopuolella puoleemme olevia naisia ompeluseuroihin ja niiden kautta luokkavallistuksen alaisiksi, niin älköön jätettäkö tätä tilaisuutta hyväksenne käyttämättä. Luokkavoimaamme kasvattaminen ja laajentaminen ottaen siinä, kuten kaikissa muissakin toiminissamme määrävivillä.
— Toimitus.

MATTAVA BURRITT, P. O.

Terveiseni känsikouraisille farmaarin emännille sekä mullekin Toverittaren lukijalle täältä Canadian korvosta.

Vuodentulotoiveet ovat tavallisen hyvät. Vaikka se ei suurestikaan farmaria ilahduta kun on kaikki niin kovin halpaa jos jotain haluaisi myydä.

Osastohomma on viikkostamaan päin, on yhtynyt 4 uutta jäsentä nyt hiljattain osastoon.

Perhe-iltamat oli 10 päivää, jossa oli vähän ohjelmaa sekä tanssia aamun asti. Vapanden hyväksi pidetään 4 päivää iltamat johon tulee kappale "Tätiväkeä" sekä yhtä ja toista henkistä ohjelmaa.

Sitten on meillä lasten osasto, jossa on 20 jäsentä ja näyttää olevan lapsilla hyvä innostus vaikka heidän pitää kulkea 3 tai 4 mailia ennenkuin pääsevät koulun. Jotkut isommat pojat eivät kaipa kiltosta innostuksestaan.

Valitsimme virkallijät lasten osastoon, johon tuli: puheenjohtajaksi Tauno Henrickson, kirjuriksi Lilja Hill, jäsenkirjuriksi Arno Norena, rahastonhoitajaksi Hilja Vuorio, organisaerajaksi Fred Henrikson ja sanomalehtimeheksi Herman Hill, Toverittareen kirjeenvaihtajaksi Hilja Vuorio. — Lasten iltamat päät-

tettiin pitää 16 päivä syyskuuta, johon tulee näyttökappale "Salturin hanhet", pukutanssi, kuvaelma, runo ja lauluja. Valittavasti emme saaneet kuin yhden opettajan. Koukkuissa avustaa V. Mäki ja E. Kangas. Opettajana toimivat L. Mäki. Joten vanhempain olisi ohjattava kotiläksyissä että vähän olisi helpompi opettajille. Ja että voisimme lapsissa pitää sitä innostusta, silloin siitä olisi jotain toivoa tuloksista.

Ehkä lopetan. Lasten kirjeenvaihtaja tehköön lisää selvitystä lasten pyynnöistä.
Tummu.

PAIVÄTYÖLÄISNAISILLE.

Kun Toverittaren palstolla on lupaa kirjoittaa, ja julastaan kirjoituksia naisten oloista, niin pistän tässä taas pienen mutta järkyttävän tapauksen huomioon otettavaksi erikoisesti herrasvien huoneiden siivoojille ja pyykinpesijänaisille, ja yleensä kaikille kodin ulkopuolella työskenteleville naisille.

Ikävi kyllä, mutta täytyy sanoa, että on naisia jotka syövät toisiaan pois työstä, vieläpä miehiiinkin laitetaan työstä pois, kun naiset lupautte tehdä tuon työn samassa ajassa, ja vähemmällä palkalla kuin miehet. Tällaista tapahtuu vielä vaikka vähemmällä määrällä kuin sotaa-ajalla. Tämä on mitä suurinta raukkamaisuutta.

Tällaista tapahtuu paljon naisten keskuudessa, vielä tänäkin päivänä, yksinpi suomalaisenkin naisten keskuudessa tapaamme sitä.

Kerron tässä pari tapahtumaa joita olen itse kuullut.

Pistäydyn eräänä päivänä tuttavani luo kylään, ja silloinhan sitä puhutaan poliitista ja mulstakin asioista, yleensä kaikista tapahtumista. Tuttavani juuri itse pesi pyykkä ja sanoi siinä sivumennen että hän käy päivän viikossa ulkona pyykkilä ja että siellä oli niin suuri pyykki edellisellä viikolla pestävänä ja siilitettävänä, ettei mitenkään jaksanut sitä loppuun asti tehdä. Tavallinen päivä on kello kahdeksasta puoli viiteen määrättyä palkalla ja yltyöstä eri palkka. Mutta kun ei luvattu maksaa yltyöstä palkkaa, niin lopetti työnsä oikeaan aikaan, jättäen helle itselleenkin vähän siilitämistä, että tietävät, mitä on kumana kesäpäivänä tehdä raskaasta työstä huonolla ruualla ja pienellä palkalla.

Kysymykseen millaista palkkaa nykyään maksetaan pyykkäreille, selitti tuttavani, että 3 dollaria 50 senttiä päivältä se on taksa, ettei hän vähemmällä tee vaan että on vaatinut vielä katavaunukyydit siihen liittäks.

"Emin minä istun vaikka kotona ennenkuin teen halvalla palkalla kovaa työtä", lopetti tuttavani.

Tällaisilla puhuvat luokkatietoiset ja kokeneet naiset ja tekevät myös kuten puhuvat.

Mutta on vielä raukkamaisiakin naisia luokkatietoisissa ja kokeneisissa naisissa. Tässä pieni tapaus, joka on myös totta.

Noin viikkoa myöhemmin tapasin

erään tuttavani kadulla, jota en ollut nähnyt pitkään aikaan.

Tiedustelin missä hän oli ollut, kun pitkän aikolhin en ollut nähty. "Minä käyn työssä neljä päivää viikossa. Kävin ensin vain kolme, mutta kun niin huokeasti sain neljännenkin päivän, niin ajattelin, että tuloa on siltäkin valkka vähemmänkin.

Hän kertoi olleensa työssä eräisessä talossa, kun talon rouva tuli häntä puhuttelemaan kellarin, jossa työskenteli pyykkitampan ääressä, sanoen, että naapurin rouva haluaa puhutella häntä illalla ennen poislähtöään. Kun poislähtöni läheni, niin pistäydyin tuohon taloon. Rouva selaili juuri moitti pyykkäreitä, että taaskin lähti pois ennenkuin oli kaikki siilitetty, sanoen että täyden palkan ne vetävät, mutta tekevät vain puoli päivää työtä, kello 8:sta kello 5:teen. Onko se mikäin täysi päivä? Kannattaako siitä ajasta maksaa 3 ja puoli dollaria?

Huomattuansa minut saapuessani kyökkiin, sanoi heti että siinä kal tulit minulle pyykkäreiksi, kun siinä teet saman työn ja vähemmällä palkalla. Sanoin, että kyllä minä tulen.

Hyvä on, sanoi rouva, — sitten minä laitan tuon toisen pois. Se kyllä on pessyt puhdasta pyykkä, mutta se on liian kallis. Niin ollen minä saan neljännenkin palkan. Palkkaa otan kaksi ja puoli dollaria päivältä, ja teen niin pitkän päivän, että saan suuremmankin pyykin valmiiksi pestyä ja siilitettyä.

Niinökö? Sinulla on ollut hyvä onni, kun olet saanut niin monta pyykkipalkkaa, kun toiset eivät taldo saada yhtäkään, virkoin tuohon.

Mitähän kiskovat niin suurta palkkaa! Se on heidän oma syynsä, — vastasi hän.

Tällaisia naisia on vielä suomalaisissa luokkatietoisissa naisissa. (Tokohan heitä voi luokkatietoiseksi sanoa? — Toimitus). He eivät huomaa, että tällaiset teot eivät kuulu työväen luokan naisille. Jos te todella olette luokkatietoisia, niin elköö tehkö tällaisia töitä, mutta jos ette, niin hankkikaa sitä niin sanottua tietoa ja taitoa, että voitte jättää tällaiset teot tekemättä.

Mennä suoraan sanoen skääpiksi, syödiä toinen nainen pois työstä, on mitä häpeällisin teko.

Todellakin, me naiset kalpaamme vielä paljon kehittämistä ja todellakin pitäisi meidän suomalaisten lehtien palstolla olla enempi vaan tietoa ja taitoa naisille.

Katri Elmev.

Yhdellä dollarilla voidaan Neuvosto-Venäjän nälkäalueella ravita yksi nälkääkärsivä lapsi kokonaisen kuukauden ajan.

Kolme senttiä tarvitaan yhden nälkäisen pikkulapsen ravitsemiseksi päivää kohti.

Oletko muistanut luovuttaa roposi näiden lapsukaisten näkönsammuttamiseksi?

Maita Myytävänä

MAASTA POISMUUTON TAKIA MYYDÄN ERITTÄIN HALVALLA HYVIÄ KARJA-, HEDELMÄ- JA KANAFARMEJA.

Karja- ja hedelmäfarmit sijaitsevat Ala-Columbia ja yksi Chehalis laaksossa, Washingtonin valtiossa.—Maat ovat ensiluokan pohjamaata. Pellot, kartanot ja karjat hyvässä kunnossa.

Kanafarmit: yksi Winlocksissa ja toinen Oregonin puolella.—Maat myydään suoraan ilman "Real Estate"-miesten välitystä.

Kyselyt kirjeillä osoittakaa: "MAITA", Box 99, Astoria, Oregon, taikka suullisesti Toverin Konttorista saa tietoja.